

DIRECTIVA 2014/54/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**din 16 aprilie 2014****privind măsurile de facilitare a exercitării drepturilor conferite lucrătorilor în contextul liberei circulații a lucrătorilor****(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 46,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Libera circulație a lucrătorilor este una dintre libertățile fundamentale ale cetățenilor Uniunii și unul dintre pilonii pieței interne în Uniune consacrat în articolul 45 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Punerea sa în aplicare este aprofundată în dreptul Uniunii destinat să garanteze exercitarea deplină a drepturilor conferite cetățenilor Uniunii și membrilor familiilor acestora. Prin „membrii familiei lor” ar trebui să se înțeleagă termenul definit la articolul 2 punctul 2 din Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽³⁾, care se aplică și membrilor familiilor lucrătorilor frontalierei.
- (2) Libera circulație a lucrătorilor este, de asemenea, un element esențial pentru dezvoltarea unei veritabile piețe a muncii a Uniunii, care să permită lucrătorilor să se deplaseze în zone în care există un deficit al forței de muncă sau mai multe șanse de angajare, să sprijine mai multe persoane să își găsească locuri de muncă mai bine adaptate competențelor lor și să elimine blocajele apărute pe piața muncii.
- (3) Libera circulație a lucrătorilor oferă fiecărui cetățean al Uniunii, indiferent de reședința sa, dreptul de a circula liber în alt stat membru pentru a lucra și/sau a locui acolo în interes profesional. Aceasta îi protejează împotriva discriminării pe motiv de cetățenie în ceea ce privește accesul la muncă, condițiile de muncă și de încadrare în muncă, în special cu privire la remunerare, concediere, impozitare și avantaje sociale, asigurându-le un tratament egal în raport cu resortisanții statului membru respectiv, în temeiul dreptului intern, al practicii naționale și al contractelor colective de muncă de la nivel național. De astfel de drepturi ar trebui să beneficieze, fără discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate, toți cetățenii Uniunii care își exercită dreptul la libera circulație, inclusiv lucrătorii permanenți, sezonieri și frontalierei. Libera circulație a lucrătorilor nu trebuie confundată cu libera prestare a serviciilor, care include dreptul întreprinderilor de a presta servicii în alt stat membru, pentru care pot detașa temporar propriii lucrători în alt stat membru pentru ca aceștia să desfășoare activitățile necesare pentru prestarea serviciilor în statul membru respectiv.
- (4) În ceea ce privește lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor care își exercită dreptul la libera circulație, articolul 45 din TFUE conferă drepturi substanțiale pentru exercitarea acestei libertăți fundamentale, care sunt detaliate în Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ JO C 341, 21.11.2013, p. 54.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 12 martie 2014 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 14 aprilie 2014.

⁽³⁾ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, 30.4.2004, p. 77).

⁽⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 492/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 aprilie 2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii (JO L 141, 27.5.2011, p. 1).

- (5) Cu toate acestea, exercitarea efectivă a libertății de circulație a lucrătorilor este încă o provocare majoră și, de foarte multe ori, lucrătorii din Uniune nu își cunosc drepturile la liberă circulație. Din cauza, printre altele, a poziției lor potențial mai vulnerabile, lucrătorii din Uniune se pot confrunta încă cu restricții sau obstacole nejustificate în calea exercitării dreptului lor la liberă circulație, precum nerecunoașterea calificărilor, discriminare pe motiv de cetățenie și exploatare atunci când se deplasează într-un alt stat membru. Așadar, există o discrepanță între drept și aplicarea sa în practică, discrepanță care ar trebui abordată.
- (6) În iulie 2010, în comunicarea sa intitulată „Reafirmarea liberei circulații a lucrătorilor: drepturi și evoluții majore”, Comisia a subliniat că ar studia modalitățile de abordare a noilor nevoi și provocări, în special având în vedere noile modele de mobilitate cu care se confruntă lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor. De asemenea, Comisia a afirmat că, în contextul noii strategii pentru piața internă, va examina modalitățile de promovare și de îmbunătățire a mecanismelor de punere în aplicare efectivă a principiului egalității de tratament pentru lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor care își exercită dreptul la liberă circulație. Comisia a sintetizat totodată evoluțiile legislației și jurisprudenței în special cu privire la domeniul de aplicare personal al dreptului Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor și substanța drepturilor de care beneficiază lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor.
- (7) În Raportul 2010 privind cetățenia UE intitulat „Eliminarea obstacolelor din calea drepturilor cetățenilor UE” din 27 octombrie 2010, Comisia a identificat aplicarea divergentă și incorectă a dreptului Uniunii privind dreptul la libera circulație ca fiind unul dintre principalele obstacole cu care se confruntă cetățenii Uniunii în exercitarea efectivă a drepturilor lor în temeiul dreptului Uniunii. În consecință, Comisia și-a anunțat intenția de a lua măsuri pentru a facilita libera circulație a cetățenilor UE și a membrilor de familie resortisanți ai unei țări terțe prin aplicarea cu strictețe a normelor UE, inclusiv privind nediscriminarea, prin promovarea bunelor practici și a unei mai bune cunoașteri a normelor UE pe teren și prin impulsivarea difuzării informațiilor în rândul cetățenilor UE cu privire la drepturile lor în materie de liberă circulație (acțiunea 15 din Raportul 2010 privind cetățenia UE). În plus, în Raportul 2013 privind cetățenia UE intitulat „Cetățenii UE: drepturile voastre, viitorul vostru”, Comisia Europeană a abordat necesitatea de a elimina obstacolele administrative și de a simplifica procedurile pentru cetățenii Uniunii care locuiesc, lucrează și se deplasează în alte state membre.
- (8) În Comunicarea Comisiei intitulată „Către o redresare generatoare de locuri de muncă” din 18 aprilie 2012 (pachetul privind ocuparea forței de muncă), Comisia și-a anunțat intenția: să prezinte o propunere legislativă pentru a susține lucrătorii mobili (oferind informații și consiliere) în ceea ce privește exercitarea drepturilor conferite de TFUE și de Regulamentul (UE) nr. 492/2011 și a îndemnat statele membre: să amelioreze cunoașterea drepturilor conferite prin dreptul Uniunii în ceea ce privește lupta împotriva discriminării, egalitatea dintre bărbați și femei și libera circulație a lucrătorilor și să deschidă și să faciliteze accesul cetățenilor Uniunii la posturile din sectorul public, în conformitate cu legislația UE, astfel cum a fost interpretată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. În acest context, Curtea a susținut în mod constant că limitarea accesului la anumite posturi din administrația publică la resortisanții unui stat membru trebuie interpretată într-o manieră restrictivă și este valabilă numai pentru posturile care presupun participarea directă sau indirectă la exercitarea autorității conferite de dreptul public și la sarcinile care au ca scop protejarea intereselor generale ale statului sau ale altor autorități publice.
- (9) Aplicarea și asigurarea respectării, în mod adecvat și eficient, ale articolului 45 din TFUE și ale Regulamentului (UE) nr. 492/2011, precum și cunoașterea drepturilor constituie elemente esențiale pentru protecția drepturilor și a egalității de tratament ale lucrătorilor din Uniune și ale membrilor familiilor lor, în timp ce o aplicare deficientă a normelor menționate diminuează eficacitatea normelor Uniunii aplicabile în acest domeniu și pune în pericol drepturile și protecția lucrătorilor din Uniune și ale membrilor familiilor lor.
- (10) De asemenea, pentru buna funcționare a pieței interne, este necesară o aplicare mai eficientă și mai uniformă a drepturilor conferite de normele Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor.
- (11) Aplicarea și monitorizarea normelor Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor ar trebui să fie îmbunătățite pentru a garanta că lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor, precum și angajatorii, autoritățile publice și alte persoane în cauză sunt mai bine informați în ceea ce privește drepturile și responsabilitățile legate de libera circulație, pentru a sprijini și a proteja lucrătorii și membrii familiilor lor în exercitarea drepturilor menționate și pentru a combate eludarea normelor respective de către autoritățile publice și angajatorii publici sau privați. În acest context, statele membre pot lua în considerare și efectele unei mobilități mai sporite, cum ar fi exodul de creiere și exodul tinerilor.
- (12) Pentru a asigura aplicarea corectă a normelor materiale ale Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor și pentru a urmări respectarea acestor norme, statele membre ar trebui să ia măsuri adecvate în vederea protejării lucrătorilor din Uniune și a membrilor familiilor lor care își exercită dreptul la liberă circulație împotriva discriminării pe motiv de cetățenie și a restricțiilor sau obstacolelor nejustificate în exercitarea acestui drept.

- (13) În acest scop, este necesar să se prevadă norme specifice pentru asigurarea respectării și pentru facilitarea unei aplicări mai corecte și mai uniforme a normelor materiale care reglementează libertatea de circulație a lucrătorilor în conformitate cu articolul 45 din TFUE și cu Regulamentul (UE) nr. 492/2011. În asigurarea respectării acestei libertăți fundamentale ar trebui să se țină seama de principiul egalității dintre femei și bărbați și de interzicerea discriminării sub orice formă a lucrătorilor din Uniune și a membrilor familiilor lor, astfel cum este prevăzut la articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”).
- (14) În acest context, lucrătorilor din Uniune și membrilor familiilor lor care au făcut obiectul unei discriminări pe motiv de cetățenie sau al unor restricții sau obstacole nejustificate în exercitarea dreptului lor la liberă circulație ar trebui să li se garanteze o protecție judiciară reală și eficace. În cazul în care statele membre prevăd proceduri administrative ca mijloace de introducere a unor căi de atac, ele ar trebui să se asigure că orice decizie administrativă poate fi contestată în fața unei instanțe judecătorești, în sensul articolului 47 din Cartă. Luând în considerare dreptul la protecție juridică efectivă, lucrătorii din Uniune ar trebui să fie protejați împotriva oricărui tratament sau consecință defavorabilă determinată de o plângere sau procedură destinată să asigure respectarea drepturilor garantate în temeiul prezentei directive.
- (15) În vederea asigurării unui nivel de protecție mai eficient, asociațiile și persoanele juridice, inclusiv partenerii sociali, ar trebui să aibă dreptul, de asemenea, în urma hotărârii statelor membre, să întreprindă demersuri fie în numele, fie în sprijinul oricărei victime prezumate, cu aprobarea acesteia. Aceste demersuri ar trebui întreprinse fără a aduce atingere normelor de procedură de drept intern privind reprezentarea și apărarea în instanță și altor competențe și drepturi colective ale partenerilor sociali, ale angajaților și ale reprezentanților angajatorilor, cum ar fi cele legate de aplicarea contractelor colective de muncă, după caz, inclusiv acțiuni în numele unui interes colectiv, în temeiul dreptului intern sau al practicii naționale. În vederea asigurării unei protecții juridice efective și fără a aduce atingere mecanismelor de apărare colective existente de care beneficiază partenerii sociali și dreptului intern sau practicii naționale, statele membre sunt invitate să examineze punerea în aplicare a principiilor comune aplicabile acțiunilor colective în încetare și în despăgubire.
- (16) În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, normele naționale privind termenele acordate pentru asigurarea respectării drepturilor în temeiul prezentei directive ar trebui să fie stabilite astfel încât să nu poată fi considerate ca fiind capabile să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor respective.
- (17) Protecția împotriva discriminării pe motiv de cetățenie ar fi consolidată prin existența în fiecare stat membru a unor organisme eficace, cu competențe tehnice adecvate, care să aibă competența de a promova egalitatea de tratament, de a analiza problemele cu care se confruntă lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor, de a examina soluțiile posibile și de a acorda asistență specifică acestora. Competențele organismelor respective ar trebui să includă, printre altele, furnizarea către lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor de asistență juridică independentă și/sau alte tipuri de asistență, cum ar fi furnizarea de consultanță juridică referitoare la aplicarea față de aceștia a normelor Uniunii și a normelor naționale privind libera circulație a lucrătorilor, de informații privind procedurile de reclamații și de sprijin pentru a proteja drepturile lucrătorilor și ale membrilor familiilor lor. De asemenea, pot include asistență în cadrul procedurilor juridice.
- (18) Ar trebui să fie la latitudinea fiecărui stat membru să decidă dacă atribuie sarcinile care trebuie îndeplinite în temeiul prezentei directive către organismele menționate anterior sau dacă le atribuie unor organisme deja existente cu obiective similare la nivel național, cum ar fi promovarea liberei circulații a persoanelor, punerea în aplicare a principiului egalității de tratament sau protecția drepturilor persoanelor. În cazul în care un stat membru hotărăște să extindă mandatul unui organism existent, acesta să fie asigurat alocarea unor resurse suficiente organismului existent în vederea îndeplinirii eficace și adecvate a sarcinilor sale existente și a celor suplimentare. În cazul în care sarcinile sunt alocate mai multor organisme, statele membre ar trebui să se asigure că acestea sunt coordonate în mod corespunzător.
- (19) Statele membre ar trebui să se asigure că unul sau mai multe dintre organismele respective funcționează ca punct de contact și că acestea cooperează și efectuează schimburi de informații, cum ar fi datele de contact ale tuturor organismelor, căile de atac și datele de contact ale asociațiilor, organizațiilor sau ale altor entități juridice care oferă informații și servicii lucrătorilor din Uniune și membrilor familiilor lor, cu puncte de contact echivalente în alte state membre. Lista punctelor de contact ar trebui să fie publică.
- (20) Statele membre ar trebui să promoveze cooperarea dintre organismele desemnate de acestea în temeiul prezentei directive și serviciile de asistență și de informare furnizate de partenerii sociali, de asociații, organizații sau de alte entități juridice relevante, precum organizațiile care sunt responsabile de măsurile de coordonare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾ și, după caz, inspectoratele de muncă.

(¹) Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 166, 30.4.2004, p. 1).

- (21) Statele membre ar trebui să asigure promovarea la nivelul Uniunii a sinergiilor cu instrumentele existente de informare și de sprijin și, în acest scop, ar trebui să se asigure că organismele existente sau nou-create cooperează îndeaproape cu serviciile de asistență și de informare existente, precum Europa ta, SOLVIT, Rețeaua întreprinderilor europene, ghișeele unice și EURES, inclusiv, după caz, parteneriatele transfrontaliere ale EURES.
- (22) Statele membre ar trebui să promoveze dialogul cu partenerii sociali și organizațiile neguvernamentale corespunzătoare pentru a aborda și a combate restricțiile și obstacolele nejustificate în calea dreptului la liberă circulație sau diferite forme de discriminare pe motiv de cetățenie.
- (23) Statele membre ar trebui să stabilească modalitățile în care se poate asigura accesul ușor al cetățenilor Uniunii, cum ar fi lucrătorii, studenții, noii absolvenți, precum și angajatorii, partenerii sociali și alte părți interesate la informații relevante privind dispozițiile prezentei directive și ale Regulamentului (UE) nr. 492/2011, inclusiv informații despre organismele prevăzute în temeiul prezentei directive și despre protecția și căile de atac disponibile. Statele membre ar trebui să ia măsuri pentru a pune la dispoziție aceste informații în mai multe limbi oficiale ale Uniunii, ținând seama de cererile de pe piața muncii. Această dispoziție nu ar trebui să aducă atingere legislației statelor membre cu privire la utilizarea limbilor. Informațiile respective ar putea fi furnizate prin consiliere individuală și ar trebui să fie ușor accesibile și prin intermediul portalurilor Europa ta și EURES.
- (24) Pentru a facilita aplicarea drepturilor conferite în temeiul dreptului Uniunii, Directiva 91/533/CEE a Consiliului ⁽¹⁾ ar trebui să fie pusă în aplicare și monitorizată în mod constant.
- (25) Prezenta directivă stabilește cerințe minime, ceea ce oferă statelor membre posibilitatea adoptării sau a menținerii unor dispoziții mai favorabile. De asemenea, statele membre au posibilitatea de a extinde competențele organizațiilor care se ocupă de sarcini legate de protecția lucrătorilor din Uniune împotriva discriminării pe motiv de cetățenie, astfel încât să acopere dreptul la tratament egal fără discriminare pe motiv de cetățenie al tuturor cetățenilor din Uniune care își exercită dreptul la liberă circulație și al membrilor familiilor lor, consacrat la articolul 21 din TFUE și în Directiva 2004/38/CE. Punerea în aplicare a prezentei directive nu ar trebui să justifice un regres în raport cu situația existentă în fiecare stat membru.
- (26) Punerea în aplicare efectivă a prezentei directive implică faptul că măsurile pe care le adoptă statele membre pentru a-și îndeplini obligațiile care le revin în temeiul prezentei directive ar trebui să conțină o trimitere la prezenta directivă sau să fie însoțite de o asemenea trimitere la momentul publicării oficiale a măsurilor de punere în aplicare.
- (27) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative, statele membre și-au luat angajamentul de a adăuga la notificarea măsurilor lor de transpunere, în cazuri justificate, unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare ale instrumentelor naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că transmiterea unor astfel de documente este justificată.
- (28) După expirarea unui termen suficient pentru punerea în aplicare a prezentei directivei, Comisia ar trebui să elaboreze un raport privind punerea sa în aplicare, în care să analizeze în special necesitatea de a prezenta o propunere destinată să asigure o mai bună respectare a dreptului Uniunii privind libera circulație. În raportul respectiv, Comisia ar trebui să abordeze posibilele dificultăți cu care se confruntă tinerii absolvenți care își caută un loc pe muncă pe teritoriul Uniunii și soții lucrătorilor resortisanți ai unei țări terțe.
- (29) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Cartă, îndeosebi libertatea de alegere a ocupației și dreptul la muncă, dreptul la nediscriminare, în special pe motiv de cetățenie, dreptul de negociere și de acțiune colectivă, dreptul la condiții de muncă echitabile și corecte, dreptul la libertatea de circulație și de ședere și dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil. Ea trebuie să fie pusă în aplicare în conformitate cu aceste drepturi și principii.
- (30) Prezenta directivă respectă diferitele modele de piață a forței de muncă din statele membre, inclusiv modelele de piață a forței de muncă reglementate de contracte colective de muncă.
- (31) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume acela de a stabili un cadru general comun de dispoziții, măsuri și mecanisme corespunzătoare, necesare pentru punerea în aplicare, aplicarea și asigurarea respectării în mod mai corect și mai uniform a drepturilor la liberă circulație a lucrătorilor conferite prin TFUE și prin Regulamentul (UE) nr. 492/2011, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de statele membre, dar poate fi realizat mai bine la nivelul

⁽¹⁾ Directiva 91/533/CEE a Consiliului din 14 octombrie 1991 privind obligația angajatorului de a informa lucrătorii asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă (JO L 288, 18.10.1991, p. 32).

Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea acestui obiectiv,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiect

Prezenta directivă stabilește dispoziții care facilitează aplicarea și asigurarea respectării, în mod uniform, a drepturilor conferite prin articolul 45 din TFUE și prin articolele 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011. Prezenta directivă se aplică cetățenilor Uniunii care își exercită drepturile respective și membrilor familiilor lor (denumiți în continuare „lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor”).

Articolul 2

Domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă se aplică următoarelor aspecte care țin de libera circulație a lucrătorilor, menționate la articolele 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011:

- (a) accesul la locuri de muncă;
- (b) condițiile de muncă și de încadrare în muncă, în special în ceea ce privește remunerarea, concedierea, securitatea și sănătatea în muncă și, în cazul în care lucrătorii din Uniune rămân fără un loc de muncă, reintegrarea profesională și reangajarea;
- (c) accesul la avantajele sociale și fiscale;
- (d) afilierea la organizații sindicale și dreptul de a fi ales în organele reprezentative ale lucrătorilor;
- (e) accesul la formare;
- (f) accesul la locuințe;
- (g) accesul la educație, la cursurile de ucenici și de formare profesională pentru copiii lucrătorilor din Uniune;
- (h) asistența acordată de oficiile forțelor de muncă.

(2) Domeniul de aplicare al prezentei directive este identic cu cel al Regulamentului (UE) nr. 492/2011.

Articolul 3

Apărarea drepturilor

(1) Statele membre se asigură că după un posibil recurs la alte autorități competente, inclusiv, dacă se consideră adecvat, proceduri de conciliere, sunt disponibile proceduri judiciare, în vederea îndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 45 din TFUE și al articolelor 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011, pentru toți lucrătorii din Uniune și pentru membrii familiilor lor care consideră că au suferit sau suferă de pe urma unor restricții și obstacole nejustificate în calea dreptului lor la liberă circulație sau care se consideră nedreptățiți prin neaplicarea principiului egalității de tratament, chiar și după încetarea relației în care se presupune că au existat restricția și obstacolul sau discriminarea.

(2) Statele membre se asigură că asociațiile, organizațiile, inclusiv partenerii sociali, sau alte entități juridice, care au, în conformitate cu criteriile prevăzute în dreptul intern sau practica națională sau în contractele colective de muncă naționale, un interes legitim în a se asigura de respectarea dispozițiilor prezentei directive, pot întreprinde, în numele sau în sprijinul lucrătorilor din Uniune și al membrilor familiilor acestora, cu consimțământul lor, demersurile judiciare și/sau administrative prevăzute pentru respectarea drepturilor menționate la articolul 1.

(3) Alineatul (2) se aplică fără a aduce atingere altor competențe și drepturi colective ale partenerilor sociali, ale angajaților și ale reprezentanților angajaților, după caz, inclusiv dreptului de acțiune în numele unui interes colectiv, în temeiul dreptului intern sau al practicii naționale.

(4) Alineatul (2) se aplică fără a aduce atingere normelor de procedură naționale cu privire la reprezentarea și apărarea în instanța judecătorească.

(5) Alineatele (1) și (2) de la prezentul articol se aplică fără a aduce atingere normelor naționale privind termenele acordate pentru asigurarea respectării drepturilor menționate la articolul 1. Cu toate acestea, termenele respective se stabilesc astfel încât să nu facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor respective.

(6) Statele membre introduc în sistemul lor juridic intern măsurile necesare pentru protecția lucrătorilor din Uniune față de orice tratament sau consecință defavorabilă ca reacție la o plângere sau la o procedură care are ca scop asigurarea respectării drepturilor menționate la articolul 1.

*Articolul 4***Organisme care promovează egalitatea de tratament și care acordă sprijin pentru lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor**

(1) Fiecare stat membru desemnează una sau mai multe structuri sau organisme (denumite în continuare „organisme”) pentru promovarea, analiza, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru toți lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor fără discriminare pe motiv de cetățenie, fără restricții sau obstacole nejustificate în calea dreptului lor la liberă circulație și adoptă dispozițiile necesare pentru buna funcționare a unor astfel de organisme. Respectivele organisme pot să facă parte din organismele existente la nivel național care au obiective similare.

(2) Statele membre se asigură că în sfera de competență a acestor organisme intră:

- (a) furnizarea sau asigurarea furnizării de asistență juridică independentă și/sau alte tipuri de asistență pentru lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor, fără a aduce atingere drepturilor acestora, precum și drepturilor asociațiilor, organizațiilor și ale altor persoane juridice menționate la articolul 3.
- (b) activitatea de punct de contact față de punctele de contact echivalente din alte state membre în vederea cooperării și schimbului de informații;
- (c) desfășurarea sau comandarea unor studii și analize independente privind restricțiile și obstacolele nejustificate în calea dreptului la liberă circulație sau discriminarea pe motiv de cetățenie cu care se confruntă lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor;
- (d) asigurarea publicării de rapoarte independente și elaborarea de recomandări privind orice problemă legată de astfel de restricții și obstacole sau discriminări;
- (e) publicarea informațiilor relevante referitoare la aplicarea la nivel național a normelor Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor.

În ceea ce privește litera (a) de la primul paragraf, în cazul în care organismele furnizează asistență în cadrul procedurilor juridice, o astfel de asistență este gratuită pentru persoanele care nu dispun de resurse suficiente, în conformitate cu dreptul intern sau practica națională.

(3) Statele membre comunică Comisiei numele și informațiile de contact ale punctelor de contact, precum și toate informațiile actualizate sau modificările referitoare la acestea. Comisia întocmește o listă a punctelor de contact și o pune la dispoziția statelor membre.

(4) Statele membre se asigură că organismele existente sau nou-create cunosc și sunt capabile să utilizeze informațiile existente și să colaboreze cu serviciile de asistență și informare existente la nivelul Uniunii, precum Europa ta, SOLVIT, EURES, Rețeaua întreprinderilor europene și ghișeele unice.

(5) În cazul în care sarcinile menționate la alineatul (2) sunt atribuite mai multor organisme, statele membre se asigură că sarcinile respective sunt coordonate în mod corespunzător.

*Articolul 5***Dialog**

Statele membre promovează dialogul cu partenerii sociali și cu organizațiile neguvernamentale relevante, care are au, în conformitate cu dreptul intern sau practica națională, un interes legitim să contribuie la lupta împotriva restricțiilor și obstacolelor nejustificate în calea dreptului la liberă circulație și împotriva discriminării lucrătorilor din Uniune și membrilor familiilor lor pe motiv de cetățenie, în vederea promovării principiului egalității de tratament.

*Articolul 6***Accesul la informații și difuzarea acestora**

(1) Statele membre se asigură că dispozițiile adoptate în temeiul prezentei directive și în temeiul articolelor 1-10 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 sunt aduse la cunoștința persoanelor în cauză pe întregul lor teritoriu, în special a lucrătorilor din Uniune și a membrilor familiilor lor, prin toate mijloacele adecvate.

(2) Statele membre furnizează, în mai multe limbi oficiale ale instituțiilor Uniunii, informații referitoare la drepturile conferite de dreptul Uniunii privind libera circulație a lucrătorilor, care sunt clare, gratuite, accesibile, exhaustive și actualizate. Aceste informații ar trebui să fie ușor accesibile și prin intermediul portalurilor Europa ta și EURES.

*Articolul 7***Cerințe minime**

- (1) Statele membre pot să adopte sau să mențină dispoziții mai favorabile protecției principiului egalității de tratament decât cele care sunt prevăzute în prezenta directivă.
- (2) Statele membre pot să prevadă ca competențele organismelor menționate la articolul 4 din prezenta directivă privind promovarea, analiza, monitorizarea și susținerea egalității de tratament pentru lucrătorii din Uniune și membrii familiilor lor, fără discriminare pe motiv de cetățenie, să acopere, de asemenea, dreptul la tratament egal fără discriminare pe motiv de cetățenie pentru toți cetățenii din Uniune care își exercită dreptul la libera circulație și membrii familiilor lor, în conformitate cu articolul 21 din TFUE și în Directiva 2004/38/CE.
- (3) Punerea în aplicare a prezentei directive nu constituie în niciun caz un motiv suficient pentru a justifica o reducere a nivelului de protecție a lucrătorilor din Uniune și a membrilor familiilor lor în domeniile reglementate de aceasta, fără a aduce atingere dreptului statelor membre de a adopta, ca răspuns la evoluția situației, acte cu putere de lege și acte administrative diferite de cele existente la 20 mai 2014, cu condiția ca prezenta directivă să fie respectată.

*Articolul 8***Transpunere**

- (1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 21 mai 2016. Ele comunică de îndată Comisiei textul respectivelor măsuri.
- Atunci când statele membre adoptă măsurile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.
- (2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

*Articolul 9***Raportare**

Până la 21 noiembrie 2018, Comisia prezintă un raport Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European cu privire la punerea în aplicare a prezentei directive, în vederea formulării, după caz, a propunerilor de modificare necesare.

*Articolul 10***Intrarea în vigoare**

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

*Articolul 11***Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 16 aprilie 2014.

Pentru Parlamentul European

Președintele

M. SCHULZ

Pentru Consiliu

Președintele

D. KOURKOULAS
